

λῶς σὰς ὑπέκρυπτεν, εἶπεν ὁ Ἰωσήφ Βιέν, σὰς παρε-
γνώρισα καὶ σὰς ἐξέδρισα ἀπερπῶς !

— Ἐξελθὼν ἐκείθεν τὰ χαράγματα διὰ ν' ἀντιληφθῶ
τῶν ταραχῶν τῆς πόλεως, ἐστάθην μετὰ τῶν ἄλλων
διαδωτῶν ἐνώπιον τοῦ σώματος τοῦ Ἀντωνίου Λαμ-
βέρτη, δολοφονηθέντος, καὶ ὑπῆρξα μάρτυς τῆς ἐναν-
τίον ἡμῶν γενομένης κατηγορίας· στιγμήν τινα μετὰ
ταῦτα, σὰς εὗρον εἰς τὸν βασιλικὸν κήπον μετὰ τῆς
κυρίας, καὶ λίαν ἐνασχολημένον νὰ ἐμπνεύσῃτε τρυφε-
ρὰ αἰσθήματα εἰς καρδίαν γυναικὸς, ἀντὶ νὰ κατα-
στρέψῃτε τοὺς ἀντιπάλους σας διὰ δολοφόνου ὄπλου.
Σκερθεῖς ἐν τούτοις καλῶς, ὅτι ἡ ὑπόθεσις τῆς συ-
κοφαντίας ἤθελε φέρει τοὺς κηπούς της, διευθύνον
εἰς τὸ φρεῦριον, καὶ ἀροῦ ἠρώτητα τίς κατεῖχε τὰ ἐφ'
ὧμῶν εὐρεθέντα πειστήρια, παρουνισθῆν ἐνώπιον τοῦ
προέδρου. Ἀναμφιβόλως, ἐν ἡδυνάμην νὰ γίνω γνω-
στὸς πρὸς αὐτόν, ἡ πρεσβεία μου μόνη ἤρκει νὰ ἐπιτύ-
χητε τὴν ἀπελευθέρωσίν σας· ἀλλ' ὤρκειον νὰ διαμεί-
νω ἀγνώριστος εἰς τὸ δικαστήριον· ἡ μαρτυρία μου
λοιπὸν εἶχεν ὀλίγην ἀξίαν. Ἐπειδὴ δὲ πρέκειτο ν' ἀ-
ποδείξωμεν πρὸ πάντων, ὅτι εἴθε εἰς Κερσμεϊκόν,
καθ' ἣν στιγμήν ἐπύραχθον τὸ ἐγκλημα εἰς τὸ νησιδίον
ἁγίος Λουδοβίκος, ἠρώτητα πῶς ὀνομάζεται ὁ σκο-
πός, ὅ ἐν ὑπέρστα δικαιολογίᾳ εἰς τὴν θύραν τῆς εἰσόδου
εἰς τὰς 5 πρὸς τὰς 6 ὥρας τῆς πρωίας. Ὁ στρατιώ-
της, ἀροῦ ἤκουσε τὰ χαρακτηριστικὰ σας, διεβεβαίωσεν
ὅτι σὰς εἶδεν ἀληθῶς ἐξελθόντα εἰς τὰς 6 ὥρας, ὅ-
περ ἦτο εὐκόλον νὰ παρατηρήσῃ ἀροῦ κατὰ τὴν στιγ-
μὴν ἐκείνην ὁ κήπος δὲν περιεῖχεν ἄλλον τινα. Ἡ
ἀπόδειξις αὕτη δὲν ἐφάνη ἐν τούτοις ἀκούσα εἰς τοὺς
δικαστάς· ἀλλ' ἐπερύλαττον ἄλλην, ἥτις ἦτο ἀναμφι-
σβήτητος· εἶδον τὴν Μαρίαν νὰ σοὶ δώτῃ μικρὸν κλω-
νὸν τῆς βασιλικῆς καστανέας, εἰς ἀνάμνησιν τῆς στιγ-
μῆς, ἣν διηλάθατε ὁμοῦ παρὰ τῷ δένδρῳ τούτῳ· ἐπέ-
δειξα μετὰ τῶν ἐπὶ σοὶ εὐρεθέντων ἀντικειμένων,
καὶ τὰ ὅποια κατέσχον εἰς τὸ χαρτοφυλάκιόν σου, ἐν
χλωρὸν κλαδίον ἀρτίως ἐκκοπὲν, τὸ ὅποιον ἐμαρτύρει
ἐντελῶς τὴν παρουσίαν σας εἰς τὸν παρ' ἡμῶν ὀνομα-
σθέντα τόπον, καθότι οὐδὲν ἄλλο δένδρον παρὰ ἡ βα-
σιλικὴ καστανέα ἡδύνατο νὰ ἔχῃ φύλλα εἰς τοιαύτην
ἐποχὴν. Ἡ ἀπλή καὶ ἀθῶα αὕτη μαρτυρία σέ ἔσω-
σε καὶ μόνοι οἱ δικαστικοὶ τύποι ἐβράδυνον τὴν ἀπε-
λευθέρωσίν σου. Τὴν ἰδίαν στιγμήν προστεκλήθην εἰς
Βερσαλλίας, ὅπου ἔμαθον ὅτι ἡ ἐπιβρῶν τῆς εὐνοουμι-
νης εἶχεν ὑπερικήσει τὸν ἐφέμερον τοῦ Μονάρχου
θυμὸν, κοὶ ἐτι ἡδυνάμην νὰ μεταβῶ εἰς τὸ συμβόλιον
διὰ νὰ δεχθῶ τὰς εὐνοίας, αἵτινες με περιέμενον. Δὲν
ἤθελον πλέον νὰ μένω ἀγνωστός· πρὶν ὑπάγω ὅμως
εἰς τὸ ξενοδοχεῖον νὰ ἐπαναλάβω τὰ ἐνδύματά μου, ἡ-
θέλησα νὰ σὰς φέρω τὴν εἰδησιν τῆς σωτηρίας σας.

— Ἀ! Πανιερώτατε, πῶς δύναμαι, ν' ἀξιώθω
τόσης ἐκ μέρους σας ἀγαθότητος ;

— Ἡξεύρετε μετὰ πόσης προθυμίας, ἀπὸ τῆς τε-
λευταίας ἐν Παρισίοις διαμονῆς μου, ἀμείψθησα τὴν κοι-
νωσίαν τῶν καλλιτεχνῶν. Ἐξοτε μάλιστα ἐξετίμησα
τὸν χαρακτήρα σας καὶ τὴν ἀξίαν σας, καὶ ὁπότε σὰς
εἶδον ἀναξίως κατηγορηθέντα δι' ἐγκλημα, τόδοποιον δὲν
ἡδύνατο νὰ μολύνῃ τὸν λογισμὸν σας, οὔτε τὸν βρα-

χίονά σας, ὥμωσα νὰ σὰς σώσω. Ἀπεκάλυψε τὸν
τοχρὸν τὸν ἀληθὴ φονέα· εἶδον ἐνώπιόν τοῦ
μακτός τοῦ Ἀντωνίου Λαμβέρτη τὸν ἐχθρόν του Φρα-
κίσκον Διδοῦργον, ἄνθρωπον μαύρης ψυχῆς, φθονερ-
μοναδικόν· καὶ ὑπὸ τὸ προσωπεῖον τῆς ἡσυχίας,
πεκάλυψε τὴν σκληρὰν τοῦ στήθους του ἀγωνίαν,
ἔχεν ἀξιώσεις ὡς σῆς καὶ ὁ Ἀντωνίος Λαμβέρτης
τὸ βραβεῖον τῆς ζωγραφικῆς, καὶ ἀντὶ ἀξίας πρω-
κῆς, εἶχεν ὑψηλὰς προστασίας ὅπως τὸ κερδοει-
θήρημα τῆς φιλοδοξίας, ἡ λύσσα τῆς ἐπιθυμίας, τὴν
ρεκίνησαν νὰ φονεύσῃ τὸν ἕνα τῶν συναγωνιστῶν
διὰ δολοφονίας καὶ τὸν ἄλλον διὰ τρομερῆς κα-
τορίας.

— Πανιερώτατε, εἶπεν ὁ κτλιτέχνης μετὰ τὴν
μὴν σιωπῆς, ἀπεκρούτατε μετ' εὐγενούς ἐμπιστοσύ-
νῃς τὸ ἐγκλημα, διὰ τὸ ὅποιον με ἐκατηγόρου· ὅπερ
ὅμως ἄλλο τι διὰ τὸ ὅποιον ἀναδείκνυμαι ταυτοχρὸν
ὡς ἔνοχος ἐνώπιον τῶν ὀρθαλμῶν σας. Θὰ συγ-
γρήσῃτε ἕνα ζωγράφον ἄσσημον τολμήσαντα νὰ ἐπὶ
τὰ βλέμματά του μέχρι τῆς Δουκίσσης τοῦ Ῥοναί
μέχρι τῆς ἀνεψιάς σας !

— Ὅχι· διότι μέλλω νὰ σὰς ἐπιβάλω ποιήματα
σὰς ἐξορίζω μακρὰν τῆς Μαρίας. Ἰδοὺ ἡ ἐπιστο-
λὴ τοῦ ὑπουργοῦ, ἥτις σὰς ἀπονέμει τὸ ἀριστεῖον
ζωγραφικῆς· ὑπάγετε νὰ διέλθῃτε πέντε ἔτη εἰς Ῥο-
μὴν, καὶ νὰ φέρητε τὰ τέγγρατά σας εἰς τὸ ἔλλο-
κρον τῆς Εὐρώπης. Ἰωσήφ Βιέν, σοὶ ἐπέυχονται
εἶδος εὐτυχίας, ἀλλ' ὅσον τὸ δυνατόν μακρότερον
ἀνεψιάς μου· ἐκ τῆς συνευτελεύσεως σας εἰς τὸ
μεικρόν, ἔμαθον ὅτι τὸ κακὸν δὲν ἦτον ἐτι πολλόν
· ἡ Μαρία ἔλεγεν ἐκεῖ, ὅτι διὰ νὰ τηρήσῃ τὴν
κον τῆς συνετῶς, ἔπρεπε ν' ἀποφύγῃ τὸ ἐνδεχόμε-
τον νὰ τὸν διαλύσῃ· ἀπεκρίθη, ὅτι τοῦτο εἶπε
μᾶλλον βέβαιον, καὶ ἔμεινα εἰς τὴν γνώμην ταύτην.

— Ἀ! πανιερώτατε ! πόσον εὐγενὸς ἐκδικεῖται
εἶπεν ὁ ζωγράφος, σκιρτῶν ὑπὸ τῆς χαρᾶς ἀπὸ
τοῦ σταδίου, ὅπερ ἐνώπιόν του ἠνοίγετο.

Ἀλλ' εἶπειτα ὁ ἀδελφὸς Βερνὴς ἐξῆλθε μετὰ τῆς
κίστης Ῥονσεβὺ ἐκ τῆς φυλακῆς, ὅπου πρὸ με-
τέωρε τὴν ζωὴν, τὴν τιμὴν καὶ τὴν μέλλουσαν ὑφὺν
τοῦ ζωγράφου. Τὴν ἐπαύριον ὁ Ἰωσήφ Βιέν ἀπέ-
καὶ ἀνεχώρησεν ἀμέσως εἰς Ῥώμην, ὅπου ἡ ἰκα-
του καὶ αἱ ἐπιτυχίαι του συνεμεγαλύνθησαν, καὶ ἐ-
εἰκοσιν ἔτη μετὰ ταῦτα ἐπέστρεψεν ὡς Καθηγ-
τῆς Ἀκαδημίας.

Τοιοιούτοτρόπως ἡ βασιλικὴ καστανέα ἔσωσε
μῖαν τῶν ὀραιότερων μεγαλοφυῶν τῆς Γαλλίας.
Τότε πολλοὶ ἐπελθούσαι γενεαὶ ἦλθον καὶ παρ-
εἰσαν τὸ γλυκὺ φαινόμενον τῆς πρωΐμου ἀναβλαστ-
ὡς τῆς ἀγαπῶμεν ἕκαστον ἔτος νὰ βλέπωμεν
θάλλον τὸ δένδρον τοῦτο, διότι εἶναι ἐπὶ τῆς πε-
δος τῆς φύσεως, τὸ ἐνθουν ὄν, ὅπερ προηγεί-
καιροῦ, καὶ ὁδηγεῖ τὰ ἄλλα δένδρα ἐπὶ τῆς ὁδοῦ
ἀνοξέως.

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ)

Α Αλεξιάδης.